

Євген Маланюк

Євгенові Маланюку довелося стерпіти 48 еміграційних літ. Проте йому судилося не найважча доля. Він усе ж обминув Соловки чи Колиму, а точніше – ранню смерть і, головне, не був переслідуваний творчими кон'юктурами. Він прожив поза Україною, але з Україною в серці.



Євген Маланюк
народився

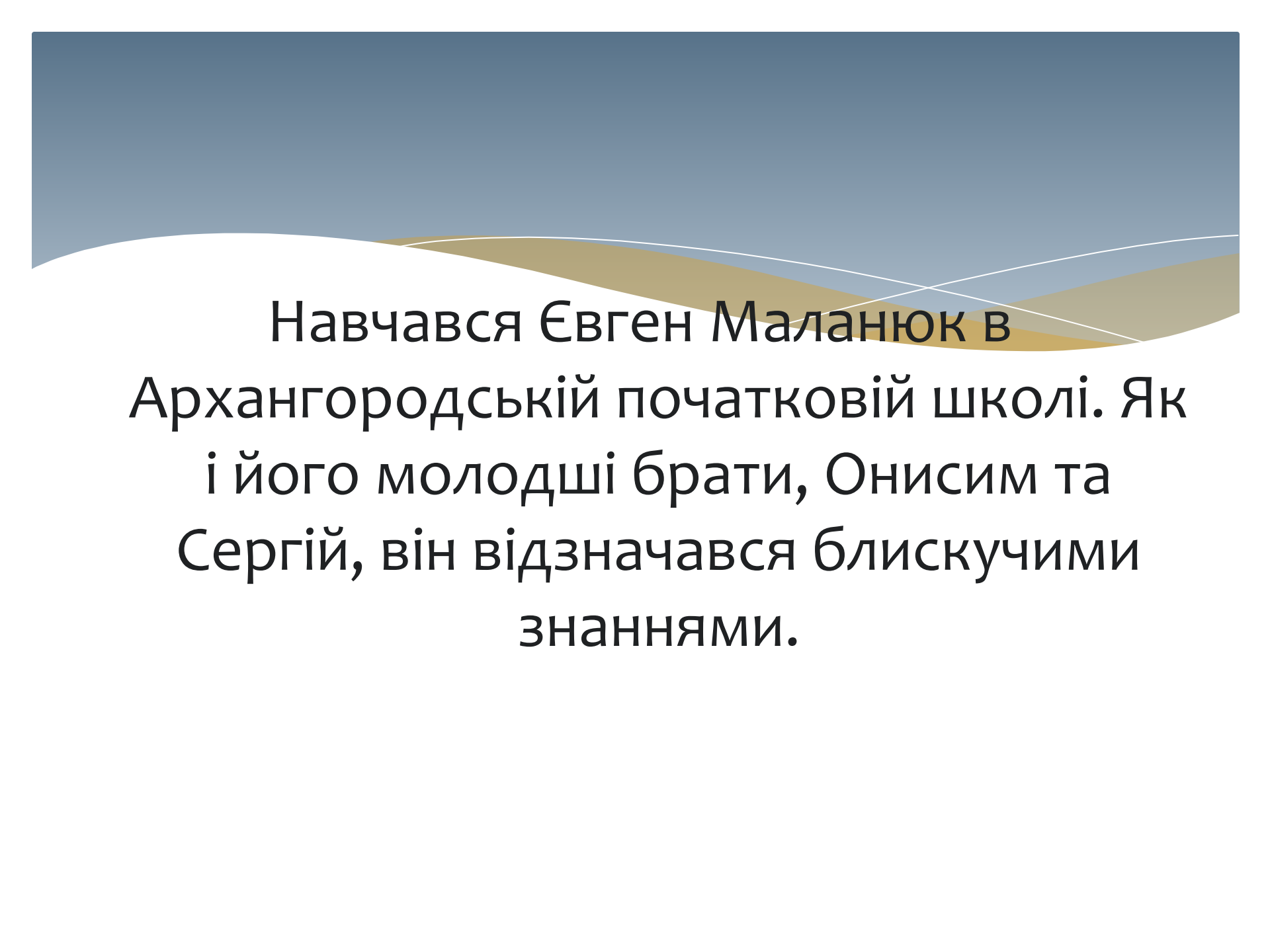
1 лютого (20 січня за
старим стилем)

1897 року в Архангороді
Херсонської губернії
(тепер містечко
Новоархангельськ
Кіровоградської
області).



Батько Євгена Маланюка, Филимон Васильович, працював учителем, а згодом повіреним у містечковому

суді, захоплювався просвітницькою діяльністю, був режисером аматорських театральних постановок, співав у церковному хорі, друкувався в часописах, виступав ініціатором відкриття гімназії. Євгенова мати, Гликерія Яківна, була донькою військовика Стоянова, чорногорця з роду осадчих на землях Нової Сербії, заснованої ще за часів Катерини II.



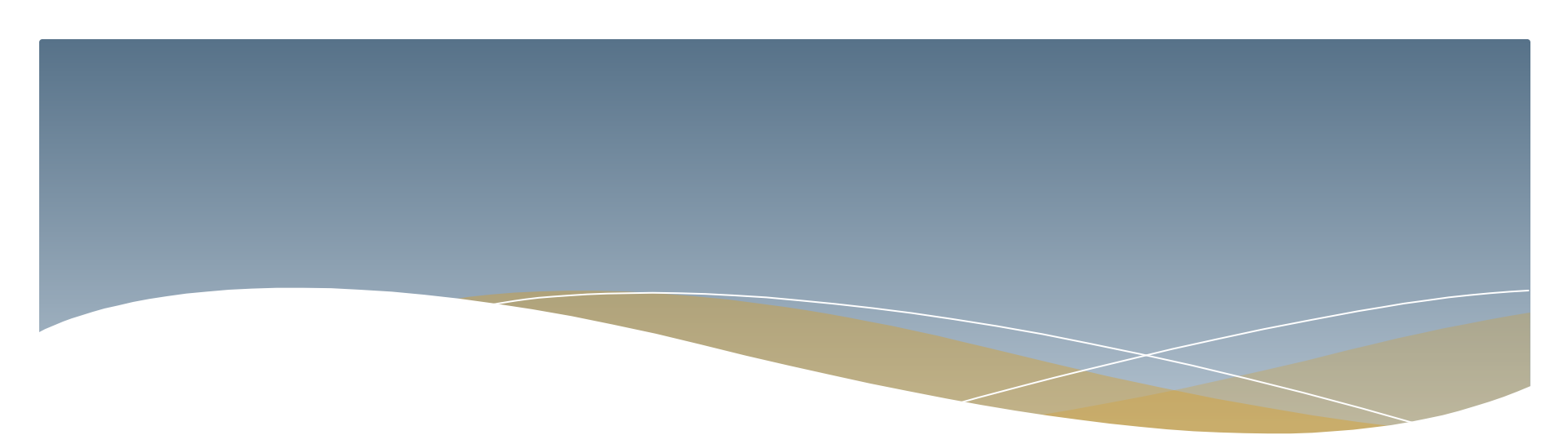
Навчався Євген Маланюк в
Архангородській початковій школі. Як
і його молодші брати, Онисим та
Сергій, він відзначався блискучими
знаннями.

У 1914 році Євген закінчив Єлисаветградське реальне училище і вступив до Петербурзького політехнічного інституту. З початком Першої світової війни подає документи до Київської військової школи, після закінчення якої йде на фронт.





У 1917-1920 роках Євген Маланюк бере активну участь у визвольних змаганнях, воює за незалежність України у війську Симона Петлюри. У 1920 році разом із рештками армії УНР емігрує до Польщі; перебуває в таборі інтернованих у Каліші.

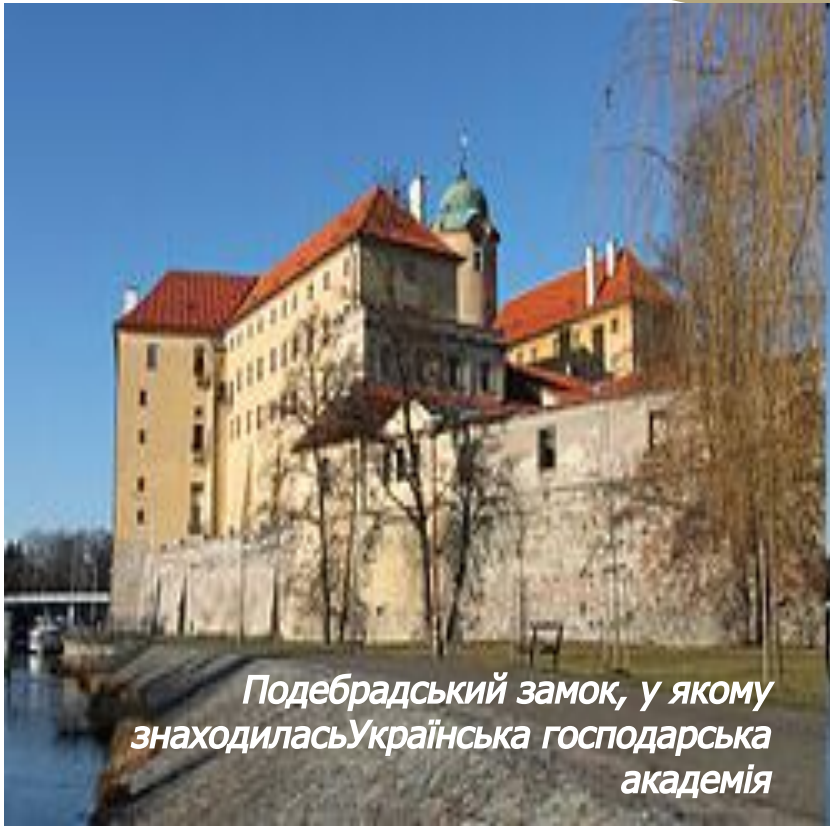


Шлях на еміграцію був неймовірно тяжким. “Щойно залишило наше військо Україну Наддніпрянську і тут на Українській Галицькій Землі ми, під охороною чужого війська, вичерпані фізично, поранені духовно, чекаємо на переведення за Поліські fronti до таборів інтернованих. Сумно, соромно, прикро, боляче...”

**Леонід Романюк. ”Рік 1920.
Важкий грудень , болючий час...”**

У 1922 році Євген Маланюк вступив до Української господарської академії у чеському

місті Подєбрадах. У 1925 році з'являється його перша поетична збірка - "Стилет і стилос" (1925). Цією книгою, як і наступною - "Гербарій" (Гамбург, 1926), Маланюк ствердив свої позиції поета-націєтворця, яким він не зрадить до самої смерті.



Подєбрадський замок, у якому знаходилась Українська господарська академія

Після закінчення
у 1928 році академії в
Подєбрадах поет
працює інженером у
Варшаві.



У 1925 році Євген Маланюк одружився із Зоєю Равич, проте цей шлюб розпався 1929 року. Через кілька років поет одружиться

вдруге з чешкою Богумілою Савицькою, у 1934 році у цьому шлюбі народиться син Богдан. У цьому ж, 1934 році, виходить збірка “Земна Мадонна”.



На варшавський період припадає вихід книг "Земля й залізо" (1930), "Перстень Полікрата" (1939), "Вибрані поезії (1943).

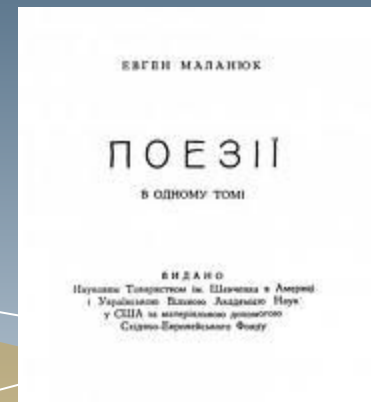
Значно поживається публіцистична і наукова діяльність Є. Маланюка, з'являються десятки статей, нарисів, есе, у яких він осмислює набутки вітчизняної і світової культури. Публікуються переклади з інших літератур.



1945 рік змусив поета залишити домівку і перебраться до Німеччини. У червні 1949 року поет переїжджає до США, поселяється на околиці Нью-Йорка: спершу працює фізично, потім – у проекторному бюро, де й трудився до виходу на пенсію в 1962 р.



У 1958 р. Є. Маланюк став почесним головою об'єднання українських письменників "Слово". За океаном з'являються друком його збірки "Влада", "Поезії в одному томі", "Остання весна", "Серпень"; окремим виданням виходить поема "П'ята симфонія" (1954), що уславлює діяльність борців за українську державність - В. Тютюнника, М. Безручка та інших.



У 1962 та 1966 роках Євген Маланюк упорядковує два томи своїх літературознавчих, культурологічних та історіософських статей, розвідок, есе, нарисів, котрі побачили світ у видавництві «Гомін України» в Канаді.



Помер Є. Маланюк 16 лютого 1968 року у Нью-Йорку, і похований на кладовищі в Саут-Бавнд-Бруці в Нью-Джерсі, яке є українським кладовищем і яке називають українським пантеоном.



Літературна премія ім. Євгена Маланюка

Цією премією нагороджуються літератори Кіровоградської області за високохудожні твори, спрямовані на ствердження гуманістичних ідеалів, збагачення історичної спадщини народу, державотворення та демократизацію суспільства у трьох номінаціях: художня література; літературознавство та публіцистика; переклад.



*Микола Олексійович Сухомлин,
голова обласної ради, голова журі
обласної літературної премії імені
Євгена Маланюка, 2009 рік*